

12.11.2019

PALLIATIIVISEN HOIDON JA SAATTOHOIDON KEHITTÄMISEN OHJAUSRYHMÄ

| | |
|-----------------------|---|
| Aika | ti 12.11.2019 klo 10-12 |
| Paikka | kh Vaikuttamo, Meritullinkatu 8, STM |
| Osallistajat | <i>Puheenjohtaja:</i> Sosiaalineuvos Juha Luomala, STM <i>Varapuheenjohtaja:</i> Lääkintöneuvos Tuija Ikonen, STM (etä) Tutkimuspäällikkö Juha Koivisto, THL Aluehallintoyl. Seppo Miilunpalo, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto Professori, ylilääkäri Tiina Saarto, Helsingin yliopisto ja HUS Hallintoylihoitaja Tiina Surakka, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri (etä) Vieraileva tutkimusprofessori Harriet Finne-Soveri, THL Ylilääkäri Tarja Parkkonen, Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyöntekijäliitto Asiantuntija Johanna Patanen, Pohjois-Pohjanmaan liitto Klininen opettaja Juho Lehto, Tampereen yliopisto Lehtori Merja Laitinen, Savon koulutuskeskus (etä) Hallintoylilääkäri Päivi Koivuranta, Kuntaliitto Suomen palliatiivisen hoidon yhdistyksen pj Riikka Koivisto, Koivikko-koti (etä) |
| Sihteeri | Viestintäkoordinaattori Elli Alarotu, THL |
| Tekninen sihteeri | Assistentti Marja Lampola, STM |
| Pysyvät asiantuntijat | Neuvotteleva virkamies Marjukka Vallimies-Patomäki, STM Yksikön päällikkö Minna-Liisa Luoma, THL (etä) Pääsihteeri Maija Miettinen, ETENE, STM |
| Kutsuttuna | Johtava asiantuntija Teija Hammar, THL Kehittämispäällikkö Mira Koivusilta, THL Johtava asiantuntija Päivi Nurmi-Koikkalainen, THL (etä) Suunnittelija Iiro Toikka, THL (etä) |

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen ja todettiin läsnäolijat. Hyväksyttiin edellisen kokouksen 1.10.2019 muistio.
2. Tiina Saarto kertoi loppuraportin terveydenhuollon osuudesta. Terveydenhuollosta on tehty kehittämissuositukset sairaanhoitopiireittäin. Raporttiin tehdään yksi Suomen kartta, jossa esitetään koordinoivat keskuskeskukset. Kehittämissuositukset esitetään sanallisesti.

Lasten osuus on valmistumassa, ja siinä kuvataan nykytila laatukriteereiden valossa. Lasten hoitoketju tukeutuu aikuisten hoitoketjuun. Lasten puolelle kuuluvat myös kehitysvammaiset lapset, joiden oletetaan kuolevan alaikäisenä. Kommentteissa todettiin, että esiin voisi nostaa, että kehitysvammaiset lapset kuuluvat pediatrien valvonnan alle.

Keskustelussa todettiin, että on olennaista saada valtakunnallinen suositus lapsillekin. Koulutus on haaste, pediatriit ovat käyneet aikuispuolen erityispätevyyden. Lasten puoli pitäisi rakentaa, ongelma on, kuka sen tekee.

Keskusteltiin raportin vammaisten henkilöiden erillisselvityksen tarvetta koskevasta osuudesta. Tehtävänannon mukaisesti osuudessa on pohjustettu jatkohanketta. Kommenteissa todettiin, että kyse on ihmisoikeuksista, ja tasapainoon pitäisi saada kaksi oikeutta: vammaisten erityisoikeudet ja oikeus hyvään palliatiiviseen hoitoon. Tämä on haastavaa, ja siihen tarvittaisiin yksityiskohtaisempia kriteereitä. Oikeudenmukaisuuden korostamista pidettiin kannatettavana. Raporttiin voidaan avata, että järjestelmää on kehitettävä myös siitä näkökulmasta, että palvelut voidaan taata eri tilanteissa yhdenvertaisesti.

Päivi Nurmi-Koikkalainen totesi, että tekstiä voidaan tarkistaa lakimiehen kanssa, ja osuuden painotuksia voidaan korjata. Osuus päätettiin pitää mukana päädokumentissa. Tarkoituksena on tunnistaa ongelmat ja ehdottaa syventävän selvityksen laatimista. Jatkoselvitystarpeet kirjataan osioon selkeästi.

Keskustelussa todettiin, että selkoa tarvitaan myös saamelaisten hoidon tukemiseen kielellisten oikeuksien näkökulmasta.

Kommunikaatio ja kuulluksi tuleminen kokemus on yksi kehittämiskohteista, jota voisi korostaa. Tämä koskee myös vanhuspalveluita.

Todettiin, että vammaisia henkilöitä ja etnisiä ryhmiä ei pitäisi laittaa saman otsikon alle. Lastenkliniikoiden vastuuttamisen myös vammaisten lasten osalta voisi kirjata myös vammaisten puolelle.

Päätettiin esittää pienet luvut raportissa muodossa ”alle 5”, koska niiden henkilöt voivat olla tunnistettavissa.

Ensihoidon ja päivystyksen osuus on vielä työryhmän kommentoitavana. Teksti lähetetään tarkistettavaksi STM:öön. Ehdotettiin, että ensihoidon ja päivystyksen malli siirretään raportissa terveydenhuollon yhteyteen, koska aihe kuuluu hoitoketjun yhteistyöhön.

Harriet Finne-Soveri esitteli sosiaalihuollon osuuden liitteen mukaisesti. Kansainvälisen vertailun mukaan Suomessa on voimakkaasti hoitajapainotteinen henkilöstö verrattuna moneen muuhun maahan. Omaisten kokemus on Suomessa erilainen kuin muualla. Kommentoitiin, että fyysisten oireiden heikko hallinta kertoo siitä, että henkilöstörakenteen korjaaminen on tarpeen.

Kilpailutusasiakirjoissa on huomioitava elämän loppuvaihe. Selvityksen mukaan yksityisellä puolella sairaalapalveluiden käyttö on selkeästi runsaampaa. Ulkoistetuilta palveluilta puuttuvat elämän loppuvaiheen akuuttipalveluiden käytön pelisäännöt. Kommenteissa todettiin, että yksityiselle puolella ei saa niin helposti julkisia lääkäripalveluita. Tämä ja kotisairaalan käyttö otetaan tiivistelmään. Raportissa on otettava kanta, miten hyvä palliatiivinen hoito toteutuu ulkoistetuissa palveluissa.

AVI-selvitys on lähetetty ohjausryhmän tutustuttavaksi. Ehdotettiin, että valvonnan osuus esitettäisiin loppuraportissa lyhyesti, jolloin valvonnan näkökulma korostuisi. AVI-selvityksestä tehdään tiivis yhteenvedo valvonnan kohtaan. Pidempi versio selvityksestä voidaan julkaista muussa yhteydessä.

3. Elli Alarotu esitteli loppuraportin julkaisutilaisuuden ohjelmaluonnoksen, jonka koulutus- ja viestintäryhmä on valmistellut. Luonnosta muokattiin ohjausryhmän kommenttien perusteella. Julkaisutilaisuus järjestetään 17.12. klo 12.30. Raportti luovutetaan tilaisuudessa ministerille. Raportin nimestä lähetetään ehdotuksia ohjausryhmälle. Ohjausryhmä kommentoi nimeä sähköpostitse.
4. Marjukka Vallimies-Patomäki kertoi, että saattohoitopassin sisällön pilotointi on meneillään. Arvioinnin perusteella muokattu versio valmistuu 5.12. mennessä. Ruotsinnos tilataan valtioneuvoston kautta ulkopuoliselta toimijalta. Saattohoitopassin siirtoa THL:lle hoitaa STM:ssä Niina Kiviaho.
5. Vuoden 2020 toimintasuunnitelma ja taloussuunnitelma käsitellään seuraavassa kokouksessa.
6. Muut mahdolliset asiat
Ei ehditty käsitellä.

7. Seuraava kokous järjestetään marras-joulukuun vaihteessa. Marja Lampola kartoittaa sopivia aikoja Doodle-kyselyllä. Myös kevään kokoukset kartoitetaan ja niistä lähetetään kalenterikutsut.
8. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.00.